

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-03-29 Nr. (7.1-09) 3-

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto pagrindinis tikslas – įgyvendinti 2018 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1782¹ 2, 13 ir 15 straipsnius.

Kitas Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti Reglamentą (ES) 2017/1938² ir Reglamentą (ES) 2016/679³.

Siekiant pirmiau nurodytų tikslų patikslinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ preambulė, pateikiant nuorodą į Reglamentą (ES) 2017/1938, ir nauja redakcija išdėstomas Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašas (toliau – Aprašas), nes įvertinus siūlomus pakeitimus keičiasi daugiau nei pusė Aprašo punktų.

Pagrindiniai Aprašo siūlomi pakeitimai yra šie:

- Nustatomos pažeidžiamų gamtinių dujų vartotojų ir solidariai saugomų pažeidžiamų gamtinių dujų vartotojų sąvokos ir jų apibrėžtys. Remiantis 2018 metais atlikto tyrimo „Gamtinių dujų tiekimo sutrikimų Lietuvoje rizikų įvertinimas ir galimų scenarijų“ (toliau – Studija) išvadamis ir siūlymais bei Reglamento (ES) 2017/1938 nuostatomis prie pažeidžiamų vartotojų siūloma priskirti buitinius gamtinių dujų vartotojus ir nebuitinius gamtinių dujų vartotojus, kurie teikia pagrindines socialines paslaugas (sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos, skubiosios pagalbos, viešojo saugumo, švietimo ir administracines) ir atitinka Reglamento (ES) 2017/1938 2 straipsnio 5 dalies b punkte nurodytas sąlygas. Numatoma prie solidariai saugomų pažeidžiamų vartotojų priskirti pažeidžiamus vartotojus, išskyrus nebuitinius vartotojus, teikiančius švietimo ir administracines paslaugas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/1938 2 straipsnio 6 dalies b punkte. Studijoje nurodyta, kad pagrindines socialines paslaugas teikiančių nebuitinių vartotojų šiuo metu yra apie 500 ir jie suvartoja apie 150 GWh gamtinių dujų per metus.

- Įgyvendinant Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1782 gamtinių dujų atsargos bus kaupiamos tik buitinių vartotojų poreikiams tenkinti. Iki šiol gamtinių dujų atsargos buvo kaupiamos buitinių vartotojų ir nebuitinių vartotojų, suvartojančių iki 208 MWh gamtinių dujų per metus, poreikiams tenkinti.

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/40beed50051411e9a5eaf2cd290f1944>

² 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL 2017 L 280, p. 1).

³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1).

- Sumažinamas gamtinių dujų tiekimo prioritetų skaičius nuo 7 iki 6. Pirmoje grupėje numatoma palikti buitinius vartojus (kaip yra šiuo metu). Nebuitinius vartotojus (išskyrus buitinius vartotojus), teikiančius pagrindines socialines paslaugas, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2017/1938, numatoma sujungti į vieną grupę ir pagal dujų tiekimo prioritetą priskirti antrai grupei.

- Energijos išteklių rezervo atsargų sudarymo, tvarkymo, kaupimo ir naudojimo tvarka iš esmės sureguliuota Energijos išteklių rezervinių atsargų sudarymo, tvarkymo, kaupimo ir naudojimo taisyklėse⁴, bet dalis nuostatų (dėl gamtinių dujų) yra ir galiojančiame Apraše. Atsisakoma reguliuoti šilumos ir elektros energetikos įmonių Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 29 straipsnyje nustatytos pareigos kaupti energijos išteklių rezervo atsargas (šiuo atveju – gamtinių dujų) procedūras. Priėmus Nutarimo projektą bus atitinkamai patikslintos ir papildytos Energijos išteklių rezervinių atsargų sudarymo, tvarkymo, kaupimo ir naudojimo taisyklės.

- Baigtiniu sąrašu numatoma apibrėžti fizinių asmenų (buitinių vartotojų) duomenų tvarkymo tikslus, kaip to reikalauja Reglamentas (ES) 2016/679.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma – bus didesnis kiekis pažeidžiamų vartotojų, kuriems prioritetine tvarka tiekiamos gamtinės dujos. Prie pažeidžiamų vartotojų numatoma priskirti nebuitinius vartotojus, kurie teikia pagrindines socialines paslaugas (sveikatos priežiūros, socialinės globos, skubiosios pagalbos, viešojo saugumo, švietimo ir administracines). Taip pat numatoma, kad teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį gamtinių dujų sektoriuje Energetikos ministerija turės teisę paprašyti kitų valstybių narių taikyti solidarumo priemonę pagal Reglamento (ES) 2017/1938 13 straipsnį ir tiekti dujas solidariai saugomų pažeidžiamų vartotojų poreikiams tenkinti.

Siūlomoms Nutarimo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Neigiamo poveikio administracinei naštai nenumatoma.

Teikiamas Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės⁵.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos⁶ 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte pateikta nauja sąvoka ir ją įvardijantis terminas įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektu Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos⁷ nuostatos neįgyvendinamos.

Nutarimo projektu užtikrinama, kad keičiamame Vyriausybės nutarime būtų nustatytas Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1782 2, 13 ir 15 straipsnius ir Reglamentą (ES) 2017/1938 atitinkantis teisinis reguliavimas.

Pažymėtina, kad Nutarimo projekto įsigaliojimo data – 2019 m. gegužės 1 d., kaip nustatyta Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1782 17 straipsnio 2 dalyje.

Nutarimo projektas 2019 m. vasario 22 d. pateiktas viešajam derinimui, paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), taip pat atskirai išvadoms gauti išsiųstas iš viso 27 suinteresuotųjų subjektų. Lietuvos Respublikos

⁴ Energijos išteklių rezervinių atsargų sudarymo, tvarkymo, kaupimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 1-70.

⁵ Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617.

⁶ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 vasario 26 d. nutarimu Nr. 276.

⁷ Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Nutarimo projektą suderino be pastabų.

Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktas pastabas bei pasiūlymus iš esmės atsižvelgta. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir kitos energetikos įmonės bei asociacijos per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento⁸ nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Energetikos ministerija 2019 m. kovo 21 d. suorganizavo pasitarimą (protokolas pridedamas) dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, AB „Amber Grid“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir UAB „Lietuvos energijos tiekimas“ pateiktų pastabų įvertinimo. Siekiant tinkamai įgyvendinti Apraše numatytus reikalavimus ir nesukurti papildomos administracinės naštos tiek gamtinių dujų sistemų operatoriams, tiek ir tiekimo įmonėms, pasitarimo metu bendru sutarimu buvo sutarta, kad tiekimo įmonės sudarys konkrečius tik nebuitinių vartotojų sąrašus ir apie juos praneš skirstymo sistemų operatoriams, nes AB „Amber Grid“ nurodė, kad bendrovei pakanka iš skirstymo sistemų operatorių gautos informacijos. Taip pat buvo atsižvelgta į tai, kad dujų tiekimo įmonėms prireiks laiko šiam naujam Aprašo reikalavimui įvykdyti, todėl Nutarimo projektas papildytas nauju 2 punktu, kuriuo Aprašo 8 punktui įgyvendinti numatytas pereinamasis laikotarpis iki 2019 m. lapkričio 1 d.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Naftos ir dujų skyrius (vedėjas Dainius Bražiūnas, tel. (8 5) 203 4471, papild. 1, tiesioginis rengėjas – Naftos ir dujų skyriaus vyriausiasis specialistas Gintautas Danaitis, tel. (8 5) 203 4471, papild. 5).

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Prašome svarstyti teikiamą Nutarimo projektą ir jam pritarti.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų ir asmenų pateiktų išvadų kopijos, 14 lapų.
3. Pasitarimo protokolas, 3 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

Originalas nebus siunčiamas

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728.

Gintautas Danaitis, tel. (8 5) 203 4471, papild. 5, el. p. gintautas.danaitis@enmin.lt